

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv.VII.30.275/2012/12.szám

A Kúria a Dr. Varga Andrea ügyvéd által képviselt I.r. és II. r. felpereseknek a dr. Daridáné dr. Mducseinai Éva ügyvéd által képviselt I.r., a dr. Kovátsits László ügyvéd által képviselt II.r. alperes (jogutóda az V.r. alperes), a III.r. alperes, a dr. Kovátsits László ügyvéd útján felszámoló által képviselt Kiemelten Közhasznú Társaság „f.a.” IV.r. alperes, valamint a Dr. Joó Éva ügyvéd útján képviselt Magyar Állam V.r. alperes ellen kártérítés megfizetése és más követelések tárgyában a Veszprém Megyei Bíróságnál 1.G.40.005/2011. szám alatt indult perében a Győri Ítéltábla Gf.IV.20.073/2012/9. számú részítélete ellen a IV.r. alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson - meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős részítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a IV.r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II.r. felperesnek 1.100.000 (egymillió-egyszázezer) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

A felmerült 3.500.00 (hárommillió-ötszázezer) Ft illetéket az állam viseli.

Ez ellen a részítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálati kérelem elbírálása szempontjából irányadó tényállás szerint a II.r. alperes 2006. április 28-án alapította a IV.r. alperest abból a célból, hogy T-n és környékén az aktív kórházi fekvőbeteg ellátás, rehabilitációs ellátás és gondozás, továbbá a járóbeteg szakorvosi ellátás és gondozás közfeladatát működtesse.

A II.r. alperes mint ajánlatkérő 2006. szeptemberében közbeszerzési felhívást tett közzé a IV.r. alperes által ellátott egészségügyi feladat biztosítására 30 évi időtartamra.

A perben nem álló D D Kft. és az I.r. felperes 2006. október 16-án konzorciumi szerződést kötöttek, s még ugyanezen a napon közös ajánlatot nyújtottak be az említett felhívásra. 2006. november 10-én hozták létre a II.r. felperest.

A felperesek, továbbá a II.r. és a IV.r. alperesek 2006. november 14-én ellátási szerződést kötöttek a 2007. január 1-jétől 2036. december 31-éig terjedő időtartamra. A II.r. alperes arra vállalt kötelezettséget, hogy a IV.r. alperes által végzett egészségügyi szolgáltatásokat az I.r. alperessel közvetlenül kötendő finanszírozási szerződés alapján a szerződés aláírásakor, az I.r. alperes és a IV.r. alperes között hatályban lévő finanszírozási szerződésben foglalt kapacitások erejéig biztosítja.

A felek megállapodtak abban is, hogy a II.r. felperes birtokba lépésének napján, 2006. december 31-én a szerződés mellékletét képező külön okiratban rögzíteni fogják a IV.r. alperesnek a II.r. alperessel szemben fennálló tartozáson kívüli harmadik személyekkel szemben fennálló áruszállításból és szolgáltatásból eredő kötelezettségeit és követeléseit (ellátási szerződés II.4. pontja). E kötelezettségeket a II.r. felperes átvállalja, a IV.r. alperes pedig ennek fejében követeléseit - beleértve az I.r. alperessel szembeni követeléseket is - a II.r. felperesre engedményezi.

A felperesek, a II.r. és a IV.r. alperes 2006. november 14-én beruházási és vagyonhasználati szerződést is kötöttek. Rendelkeztek arról, ha a szerződés a felek érdekkörén kívül eső bármely okból megszűnik, úgy a szerződés megszűnését követő 30 napon belül egymással elszámolnak.

Az ellátási szerződésben szabályozott tartozás-átvállalási és követelés-engedményezési kötelelemnek megfelelően a felperesek, továbbá a II. és IV.r. alperesek az ellátási szerződést a 2006. december 12-én megkötött megállapodásukban kiegészítették. Rögzítették, hogy a IV.r. alperesnek az ellátási szerződésben írtak szerinti tartozásait a II.r. felperes átvállalta, melynek fejében a IV.r. alperes követeléseit - így az I.r. alperessel szembeni követeléseket is - rá engedményezte. Erre tekintettel azt állapították meg, hogy a II.r. felperes által nyújtott szolgáltatás folyamatos, s megállapodtak abban is, hogy a finanszírozási szerződés érvényességének első hónapjától az I.r. alperes a korábbi időszakra vonatkozó teljesítmény alapján járó összeget is

közvetlenül a II.r. felperesnek utalja át. Mivel a II.r. felperes tevékenysége végzéséhez finanszírozási előleget nem kapott, így visszafizetési kötelezettség nem terheli.

A II.r. felperes és az I.r. alperes 2006. december 20-án kötötték meg 2007. január 1-jétől kezdődő hatállyal határozatlan időtartamra az egészségbiztosításra, egészségügyi szolgáltatásra vonatkozó alapszerződésüket.

A 2006. október havi teljesítmények után járó finanszírozási díjat az Államkincstár 2007. január 2-án utalta át 73.620.400 Ft értékben a IV.r. alperesnek. A 2006. december 12-én létrejött szerződést a II. r. és a IV.r. alperesek csak ezt követően, 2007. január 4-én juttatták el az I.r. alpereshez. A megfizetett 73.620.400 Ft-ot a IV.r. alperes a II.r. felperesnek nem utalta tovább.

A felperesek 2009. november 13-ai keltezéssel közölték írásban a II.r. alperessel, hogy gazdasági és érdekbeli lehetetlenülés miatt az ellátási szerződés, továbbá a beruházási és vagyonhasználati szerződés 2009. szeptember 30-án megszűnt. Ezt a II.r. alperes vitatta. A II.r. felperes az egészségügyi szolgáltatást 2010. április 30-áig biztosította, az ÁNTSZ Országos Tisztifőorvosi Hivatal Országos Tisztai Főorvos a működési engedélyét ezzel a nappal vonta vissza.

A felek között a szerződés megszűnésére vonatkozóan elszámolási vita keletkezett. A II.r. alperes úgy ítélte meg, a felperesi kötelezettek a teljesítést jogos ok nélkül tagadták meg, ezért a hozzájuk, valamint a D D Kft-hez intézett 2010. május 3-án kelt levelében az ellátási szerződést rendkívüli felmondással megszüntette, melyre figyelemmel álláspontja szerint a beruházási és vagyonhasználati szerződés is megszűnt. A perindítást megelőzően az akkor már végelszámolás alatt álló IV.r. alperes elismerte, hogy a 2006. októberi finanszírozás hozzá megérkezett, azonban nem állt rendelkezésére fedezet ennek megfizetésére.

A felperesek keresetükben az alperesekkel szemben összességében 791.934.187 Ft megfizetése iránt érvényesítettek igényt. A II.r. felperes ötödleges kereseti kérelmében a II.r. és a IV.r. alperesek egyetemleges kötelezését kérte 73.620.400 Ft, s ennek 2007. január 3-ától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata, valamint perköltsége tekintetében. Hivatkozott arra, hogy a IV.r. alperes az I.r. alperessel szembeni követeléseit rá engedményezte, azonban a hozzá beérkező 2006. október havi finanszírozást számlájára nem utalta tovább. Feltételezte, hogy az összeg nagysága miatt e döntés a IV.r. alperes egyedüli tagjának, a II.r. alperesnek a hatáskörébe tartozott; egyetemleges marasztalásra irányuló követelését erre alapította. Véleménye szerint a II.r. és a IV.r. alperesek a 2006. december 12-én létrejött szerződést késedelmesen 2007. január 4-én juttatták el az I.r. alpereshez, s az ebből a késedelemből származó kárért felelnek.

A II.r. és a IV.r. alperesek e kereseti kérelem elutasítását kérték. Hivatkoztak arra, hogy a II.r. felperes csak annyi finanszírozási hónapra jutó díjazásra tarthat igényt, amennyit ténylegesen elvégzett. Állították, az engedményezés jogszabályba ütközött, s azt is, hogy a IV.r. alperes a 2006. október havi finanszírozási összeget a kórház üzemeltetésére használta fel. Vitatták végül az egyetemleges felelősséget is.

A Veszprém Megyei Bíróság a 2011. december 8-án meghozott 1.G.40.005/2011/38. számú részítéletével kötelezte a IV.r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II.r. felperesnek 73.620.400 Ft-ot és ennek az ítéletben részletezett, a kifizetésig járó a mindenkori késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat +7 % mértékű kamatát. Az egyetemleges marasztalás iránti keresetet elutasította.

Az elsőfokú bíróság kiemelte, a felperesek, továbbá a II.r. és a IV.r. alperesek az ellátási szerződés II.4. pontjának megfelelő tartalommal kötötték meg 2006. december 12-én megállapodásukat. A IV.r. alperesnek a külön okiratban rögzített kötelezettségeit a II.r. felperes átvállalta, melynek fejében a IV.r. alperes követeléseit - beleértve az I.r. alperessel szembeni követeléseket is - rá engedményezte. E megállapodás megfelelt az akkor hatályos, az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999.(III.3.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 6/C. § /5/ bekezdésében írtaknak, mely szerint amennyiben a finanszírozási szerződés azért szűnik meg, mert az egészségügyi közszolgáltatásért felelős szerv ellátási kötelezettségének átruházásáról más egészségügyi közszolgáltatásért felelős szervvel megállapodott, vagy az ellátási kötelezettsége körébe tartozó közszolgáltatások nyújtására más egészségügyi szolgáltatóval egészségügyi ellátási szerződést kötött, úgy a finanszírozási szerződés megszűnését megelőzően nyújtott és elszámolható teljesítmények után járó díjat az OEP a megállapodó, illetve a szerződő felek erre vonatkozó külön megállapodása szerint utalványozza. Kifejezett jogszabályi lehetőség volt tehát arra, hogy a IV.r. alperesnek az I.r. alperessel szemben fennálló finanszírozási szerződése 2006. december 31-ei fordulónappal való megszűnése előtt nyújtott és elszámolható teljesítménye után járó díjat az I.r. alperes a II.r. felperesnek utalja ki. A II.r. felperes a IV.r. alperes tartozásait ellenérték fejében vállalta át.

A megyei bíróság alaptalannak találta a II.r. és a IV.r. alpereseknek azt a védekezését is, hogy a 2006. október hónapra járó finanszírozási díj azért nem illetheti meg a II.r. felperest, mert csak annyi havi finanszírozásra jogosult, ahány hónapot ténylegesen teljesített. Az e körben felhívott jogszabályi rendelkezés, a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997.

évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: Ebtv.) 34. § /2/ bekezdése csak 2010. január 1-jétől hatályosan rendelkezik ekként, így az a korábbi időszakra nem irányadó.

Utalt arra, az I.r. alperes a szolgáltatónak az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998.(XII.30.) Korm. rendelet (Ámr.) 117. § /7/ bekezdésének a) pontja és 10/c. melléklete alapján utalta ki a 2006. október havi teljesítmény ellenértékét 2007. január 2-án. A IV.r. alperes szerződést szegett, mivel a 2006. december 12-én aláírt megállapodást annak ellenére késedelmesen juttatta el az I.r. alpereshez, hogy tudomása volt arról, a 2006. október hónapra járó finanszírozás kiutalása 2007. január 2-án esedékes. Arra tekintettel, hogy nem bizonyította, a késedelem elhárítása érdekében úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, köteles megtéríteni a II.r. felperesnek a késedelemből eredő kárát.

Az elsőfokú bíróság rámutatott arra, hogy a IV. r. alperes közvetlenül a tárgyalásnak a II.r. felperes ötödleges kereseti kérelme kapcsán való berekesztését megelőzően nyilatkozta azt, hogy a 2006. október havi finanszírozást a kórház működtetése érdekében használta fel, de ezt nem bizonyította.

Az összecszerűség vonatkozásában leszögezte, a felperesi előadást egyik alperes sem vitatta.

Az elsőfokú bíróság ugyanakkor úgy ítélte meg, ebben a vonatkozásban a II.r. alperessel szembeni követelés nem bizonyított, ezért a vele szembeni keresetet elutasította.

Az első fokon eljáró bíróság részítéletével szemben a IV.r. alperes fellebbezett, a II.r. felperes pedig a II.r. alperessel szembeni keresetet elutasító rendelkezést csatlakozó fellebbezéssel támadta, melyet a másodfokon eljáró Győri Ítéltábla hivatalból elutasított.

A Győri Ítéltábla a 2012. április 25-én meghozott Gf.IV.20.073/2012/9. számú részítéletével az elsőfokú bíróság részítéletének megfellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, a peradatok okszerű mérlegelésével megállapított tényállás alapján helyes jogi következtetésre jutott, döntésével és annak indokaival egyetértett. Kiemelte, az Ebtv. és a Korm. rendelet hatálya kiterjed a felek jogviszonyára. A IV.r. alperes 2006. december 31-éig, a II.r. felperes pedig 2007. január 1-jétől minősült a Korm. rendelet 2. § b) pontja szerinti szolgáltatónak. A perrel érintett megállapodások, az ellátási szerződés vitatott rendelkezései éppen a szolgáltató személyében történő váltás lebonyolítását szolgálták. A feleket a Ptk. 200. § /1/ bekezdése szerint megillető szerződéses szabadságot a jogviszonyukra irányadó Ebtv. és Korm. rendelet bizonyos kogens rendelkezései korlátozhatják.

A II.r. felperesnek és a IV.r. alperesnek a Ptk. 328. § /1/ bekezdése szerint engedményezésnek minősülő megállapodása nem

ellentétes a IV.r. alperes által hivatkozott kogens jogszabályi rendelkezésekkel. Bár az Ebtv. 35. § /1/ bekezdése a finanszírozás keretében járó összeg 10 %-át meghaladó engedményezését kizárja, e rendelkezés csupán a finanszírozási szerződés folyamatos fennállása során irányadó követelményt fogalmaz meg, az ellátás folyamatosságának biztosítására hivatott. Szolgáltatóváltás esetére a Korm. rendelet 6/C. § /5/ bekezdése speciális rendelkezéseket tartalmaz. Lehetővé teszi, hogy a finanszírozási szerződés megszűnését megelőzően nyújtott és elszámolható teljesítmények után járó díjról a felek külön megállapodásban rendelkezzenek, adott esetben azt engedményezéssel átruházzák, melynek következtében az OEP a megállapodásnak megfelelően utalványozza az érintett és az elszámolt díjat. A 2006. októberi teljesítmények után járó díj vonatkozásában ilyen megállapodást tartalmaz a felek által 2006. november 14-én kötött ellátási szerződés, valamint a 2006. december 12-ei megállapodás is. Ezek a rendelkezések nem ütköznek az Ebtv. 35. § /1/ bekezdésébe.

A másodfokú bíróság megítélése szerint az Ebtv. 34. § /2/ bekezdésének 2010. január 1-jétől hatályos normaszövege a II.r. felperes és a IV. r. alperes jogviszonyában egy korábbi - engedményezésre irányuló - polgári jogi megállapodást nem írhat felül. A jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény 12. § /2/ bekezdése az Ebtv. korábban hatályos szövegét kiegészítő 2009. évi CLIV. törvény kifejezett ilyen irányú rendelkezése hiányában erre nem ad lehetőséget, hiszen jogszabály a kihirdetését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé. Ezt az értelmezést támasztja alá a 2009. évi CLIV. törvény 21. §-ához fűzött miniszteri indokolás, valamint a Korm. rendelet 6/C. § /6/ bekezdésének ugyancsak 2010. január 1-jétől hatályba lépett az a rendelkezése is, amely alapján a finanszírozási szerződés /5/ bekezdése szerinti megszűnése esetén az új megállapodás, illetve szerződés megkötése során kell figyelembe venni az Ebtv. 34. § /2/ bekezdésének érintett rendelkezését.

A jogerős részítéletet hozó bíróság álláspontja szerint megalapozatlan volt a IV.r. alperesnek a kamatfizetés kezdő időpontját és a kamat mértékét érintő fellebbezési kérelme is. A Ptk. 685. § c) pontjának a követelés esedékessé válásakor, 2007. január 3-án hatályos rendelkezései szerint a IV.r. alperes gazdálkodó szervezetnek minősült, ekként a késedelmi kamat mértékének meghatározására a Ptk. 301/A. § /2/ bekezdések rendelkezéseit alkalmazni kell. A kamatfizetési kötelezettség ugyancsak a tőkeköveteléssel egyidejűleg vált esedékessé. A Ptk. 301/A. § /3/ bekezdésének ettől eltérő rendelkezései kizárólag a kereskedelmi ügyletek ellenértékének kiegyenlítése körében irányadóak, nem érintik a kártérítési kötelezettséget.

A jogerős részítélet ellen a IV.r. alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Kérte, hogy a Kúria a jogerős

részítéletet helyezze hatályon kívül, az elsőfokú bíróság részítéletét a IV.r. alperesre vonatkozó részében változtassa meg, a II.r. felperes keresetét utasítsa el és marasztalja őt perköltségben. Másodlagosan hatályon kívül helyezés mellett az első-, vagy a másodfokon eljáró bíróságnak a per új tárgyalására és új határozat hozatalára utasítását kérte a felülvizsgálati eljárásban felmerült költség megállapítása mellett.

Álláspontja szerint mindkét bíróság lényeges eljárási szabályt sértett akkor, amikor a II.r. felperes engedményezésre és tartozásátvállalásra irányuló igényét kártérítés jogcímén bírálta el. A II.r. felperes ugyanis sem szerződésszegéssel, sem szerződésen kívül okozott kár megtérítése iránt keresetet nem terjesztett elő, ebben a vonatkozásban bizonyítást nem folytattak le, bizonyítási indítvány előterjesztésére nem került sor. Mindebből következően az eljáró bíróságok megsértették a Pp. 3.§ /2/ bekezdését és 215. §-át. Megítélése szerint a jogvitát elbíráló bíróságnak nincs lehetősége arra, hogy a fél kifejezett akarata hiányában állapítsa meg a kereset jogalapját, vagy a felperes által megjelölt jogalaptól eltérjen, és a felek által fel nem hozott tényekre alapozza ítéletét. Nem osztotta az EBH.2004.1143 számú elvi döntésben kifejtett azt az álláspontot, miszerint amennyiben valamelyik fél a perbeli jogviszony jogi minősítését illetően tévesen rossz jogcímet jelöl meg, azt a bíróság határozata meghozatalánál minősítheti a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően helyesen. Ugyanakkor még ennek a megközelítésnek az elfogadása esetén is figyelemmel kell lenni arra, a keresetben megjelölt jogcímtől eltérő jogcím alkalmazásának feltétele az, hogy a helyes minősítéshez valamennyi tény, bizonyíték, adat rendelkezésre álljon. Jelen esetben ugyanis a rendelkezésre álló bizonyítékok és adatok alapján a jogerős részítélet szerinti jogcím megállapításának nem voltak meg a feltételei. Ezt azzal támasztotta alá, hogy a 2006. december 12-én kelt megállapodás nem tartalmaz rendelkezést arra, hogy a megállapodást melyik szerződő fél köteles az I.r. alperes részére eljuttatni. Bár a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (Kbt.) 99. § /1/ bekezdése értelmében közbeszerzési eljárás alkalmazása esetén kizárólag írásban lehetett bármely szerződéses feltételt rögzíteni, ebben a vonatkozásban nem volt írásbeli megállapodás arra nézve, hogy a szerződést a IV.r. alperes juttassa el az I.r. alpereshez, így nincs olyan szerződéses kötelezettség, amelynek a megszegése és ezzel összefüggésben a kártérítés jogalapja megállapítható lett volna.

A IV.r. alperes fenntartotta azt a nézetét is, miszerint a jogerős részítélet jogszabályba, a Ptk. 328. § /2/ bekezdésébe, valamint az Ebtv. 35. § /1/ bekezdésébe ütközik. A Ptk. 328. § /2/ bekezdése szerint ugyanis nem lehet engedményezni azokat a követeléseket, amelyek engedményezését jogszabály kizárja. Az Ebtv. 35. § /1/ bekezdése, kivételt nem tűrően tiltja a finanszírozás keretében járó összeg 10 %-át meghaladó engedményezését. Ehhez képest a Korm. rendelet 6/C. § /5/ bekezdésének rendelkezése nem releváns, hiszen

az nem engedményezésről, hanem a finanszírozási összeg utalványozásáról szól. Még abban az esetben is, amennyiben a Korm. rendelet hivatkozott előírása „engedményezést” takarna, a törvényhez képest alacsonyabb szintű jogszabály nem írhatja felül a tiltó rendelkezést. Ekként a jogszabályi előírás alapján engedményezhető maximumot meghaladó összeg engedményezésére vonatkozó megállapodás a Ptk. 200. § /2/ bekezdése alapján semmis, arra jogot alapítani nem lehet, az ügyletet célzó joghatás nem érhető el. A semmis szerződésre alapítottan előterjesztett igényt az eljáró bíróságoknak el kellett volna utasítaniuk.

Előadta azt is, a jogerős részítélet tévesen rögzítette, hogy a perbeli jogviszonyra az Ebtv. 34. § /2/ bekezdése nem alkalmazható. Azzal érvelt, hogy a II.r. felperes a kifizetés jogcíme és forrására tekintettel a kifizetés címzettje felé korlátot felállító Ebtv. 34. § /2/ bekezdésének hatályba lépését követően a kogens előírás ismeretében kívánta érvényesíteni a részítélettel érintett követelését. A felhívott jogszabályi rendelkezés alapján az egészségügyi szolgáltató finanszírozási összegre vonatkozó jogosultsága csak a szolgáltatással érintett teljes időszak ismeretében állapítható meg. Emiatt kizárólag az egészségügyi szolgáltatás megszűnésének időpontja lehet irányadó abban a vonatkozásban, hogy a szolgáltató összességében hány havi finanszírozásra jogosult. Mivel a II.r. felperes az egészségügyi szolgáltatás nyújtását 2010. április 30-án fejezte be, így ennek az időpontnak az ismeretében lehet a finanszírozási igény jogosságát meghatározni. Nem vitatottan a II.r. felperes 2007. január 1-jétől 2010. április 30-ig nyújtott egészségügyi szolgáltatást, mely időszak alatt 40 havi finanszírozásban részesült, melyből kéthavi finanszírozás az ő teljesítménye után került a II.r. felperesnek kiutalásra. A II.r. felperes pontosan annyi havi finanszírozást kapott, ahány havi egészségügyi szolgáltatást nyújtott. Véleménye szerint az új szolgáltató teljesítmény nélküli, kvázi „előfinanszírozási” célja az egészségügyi ellátás folyamatosságának biztosítása, nem pedig az, hogy előnyösebb helyzetbe hozza annál, mintha a teljesítményt maga nyújtotta volna.

A IV.r. alperes a felülvizsgálati kérelmét arra is alapította, hogy a II.r. felperes által az ő teljesítménye után igényelt, engedményezés címén követelt teljes összeg az átruházott további követelésekkel együtt (220.595.427 Ft) messze meghaladja a II.r. felperes által átvállalt tartozások összegét, 50.117.940 Ft-ot, így szolgáltatásának a II.r. felperes által átvállalt tartozások összegét meghaladó része ellenszolgáltatás nélkül maradt. Ezzel a II.r. felperes is tisztában volt, amit alátámaszt, hogy csak évekkel később, 2010. májusában jelezte igényét, akkor, amikor a II.r. alperessel szemben az ellátási szerződés megszűnésével (megszüntetésével) kapcsolatos vitában álláspontját nem tudta érvényesíteni. Mindennek folytán a jogerős részítélet a Ptk. 201. § /1/ bekezdését is sérti.

A IV.r. alperes úgy ítélte meg, az eljáró bíróságok a késedelmi

kamat mértékét és fizetésének kezdő időpontját is tévesen határozták meg. Hivatkozott arra, a II.r. felperes a részítélettel érintett igényét először 2010. május 14-én kelt levelében jelezte, amikor ő már nem minősült gazdálkodó szervezetnek. Ha mégis gazdálkodó szervezetnek minősült volna, úgy a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontját a Ptk. 301/A. § /3/ bekezdésének megfelelően kellett volna meghatározni, azaz a kamatfizetési kötelezettség a jogosult fizetési felszólításának kézhezvételétől számított 30 nap elteltétől lett volna esedékes. Álláspontja szerint a kamat mértéke és a kamatfizetés kezdő időpontja csak egységesen határozható meg: ha a kötelezett gazdálkodó szervezetnek minősül, úgy a Ptk. 301/A. §-a alapján, ha nem minősül gazdálkodó szervezetnek, úgy az általános szabályok szerint. Nincs mód arra, hogy a kamat mértékét a gazdálkodó szervezetekre vonatkozó rendelkezésnek megfelelően, míg a kamatfizetés kezdő időpontját a bíróság ettől eltérően határozza meg. Amennyiben pedig helytálló lenne a jogerős részítéletnek azon következtetése, hogy gazdálkodó szervezetek között kizárólagosan a kereskedelmi ügyletek terén lehet alkalmazni a különös kamatfizetési szabályokat, azonban a II.r. felperes részére megítélt összeg kártérítés, úgy nem csupán a kamatfizetés kezdő időpontja, de a kamat mértéke vonatkozásában sem alkalmazható a Ptk. 301/A. §-a, amely az érintett szervezetek minőségén és nem a jogviszony jellegén alapulóan irányadó. Ebből következően amennyiben gazdálkodó szervezetnek minősül, a késedelmi kamat kezdő időpontját is a gazdálkodó szervezetekre vonatkozó szabályok szerint kell megállapítani. Jelen esetben a II.r. felperes fizetési felszólítását 2010. május 20-án vette át, így ha a felek közötti jogviszonyban a gazdálkodó szervezetekre vonatkozó különös késedelmi kamatfizetési szabályokat kell alkalmazni, kamatfizetési kötelezettség legkorábban 2010. június 20-ától terhelheti.

A II.r. felperes felülvizsgálati ellenkérelmében azt kérte a Kúriától, hogy a jogerős részítéletet annak helyes indokaira tekintettel hatályában tartsa fenn és kötelezze a IV.r. alperest felülvizsgálati eljárási perköltsége megfizetésére.

A Kúria a jogerős részítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta és azt a felhozott okokból nem találta jogszabálysértőnek.

Iratellenes a felülvizsgálati kérelemnek az az érvelése, mely szerint a II.r. felperes kereseti kérelmét még részben sem alapította kártérítésre. Ezzel szemben a II.r. felperes ötödleges kereseti kérelmét érintően azt adta elő, a II.r. és IV.r. alperesek késedelmesen teljesítettek, ezért a késedelemmel okozott kárt, 73.620.400 Ft-ot meg kell téríteniük. Ezt az álláspontját rögzítette az elsőfokú bírósághoz 19. sorszámon előterjesztett beadvány 16. oldalán, valamint 25. számú előkészítő irat 21.

oldalán. Mindebből következően fel sem merülhet, hogy az eljáró bíróságok a kereseti kérelmet a II.r. felperes által megjelölttől eltérő jogcímen bírálták volna el. Így a jogcímhöz kötöttség kérdésében előadottakkal összefüggésben a Kúria szükségtelennek tartja álláspontjának kifejtését.

A szerződő felek a 2006. november 14-én megkötött ellátási szerződés II.4. pontjában abban is megállapodtak, hogy a IV.r. alperes az I.r. alperessel szembeni követeléseit engedményezi a II.r. felperesre. Ezt erősítette meg a 2006. december 12-ei megállapodás 3. pontja. A IV.r. alperes nem azzal szegett szerződést, hogy csak 2007. január 4-én juttatta el az I.r. alpereshez a 2006. december 12-én megkötött szerződést, hanem azzal, hogy bár tudta, az Államkincstár által 2007. január 2-án részére átutalt finanszírozási díj a II.r. felperest illeti, azt az I.r. alpereshez mégsem juttatta el. Mivel késedelmét kimenteni nem tudta, a Ptk. 299. § /1/ bekezdésének értelmében a II.r. felperes kárát megtéríteni köteles. Nincs ügydöntő jelentősége tehát annak, mely félnek róható fel, hogy a szerződést utalványozás előtt az I.r. alpereshez nem küldték meg.

A Kúria nem osztotta a IV.r. alperesnek azt az álláspontját sem, miszerint a felek megállapodása az Ebtv. 35. § /1/ bekezdésébe ütközik, ezért semmis. E jogszabályhely valamennyi rendelkezése azt a célt szolgálja, hogy az egészségügyi ellátás folyamatossága biztosítható legyen. A 2006. októberi teljesítmény után járó finanszírozási összeg engedményezése a II.r. felperesre szintén ezt volt hivatott garantálni. A Korm. rendelet 6/C. § /5/ bekezdése úgy értelmezhető koherensen a hivatkozott törvényi rendelkezéssel, hogy szolgáltatóváltás esetén nincs akadálya olyan megállapodás megkötésének, mely szerint a finanszírozási szerződés megszűnését megelőzően nyújtott és elszámolható teljesítmények után járó díj részben, vagy egészben az új szolgáltatót illeti meg.

A Kúria egyetértett az eljáró bíróságokkal abban is, hogy a felek jogviszonyában az Ebtv. 2010. január 1-jétől hatályos 34. § /2/ bekezdése a korábbi finanszírozási időszakra nem alkalmazható. A jogerős részítélet ebben a körben helytállóan hívta fel az Ebtv. 34. § /2/ bekezdését módosító 2009. évi CLIV. törvény 21. §-ához fűzött miniszteri indokolást, valamint a Korm. rendelet 2010. január 1-jétől 2010. december 31-ig hatályos 6/C. § /6/ bekezdésének második mondatát.

A IV.r. alperes arra is hivatkozott, hogy a II.r. felperes által igényelt OEP finanszírozás ellenérték nélküli, ekként a jogerős részítélet a Ptk. 201. § /1/ bekezdését is sérti. Irányadó ugyanakkor, hogy a visszterhesség törvényi vélelmétől a felek eltérhetnek. A perbeli esetben a felperesek, valamint a II.r. és a IV.r. alperesek között jött létre komplex jogviszony, melynek

keretében a II.r. alperes az őt terhelő egészségügyi közszolgáltatás nyújtását engedte át a II.r. felperesnek. A szolgáltatás és az ellenszolgáltatás közötti egyenértékűség is csak ebben a kontextusban értelmezhető, nem szűkíthető pusztán a IV.r. alperes által átruházott követelések és a II.r. felperes által átvállalt tartozások volumenének összevetésére.

A felülvizsgálati kérelem a késedelmi kamat mértéke és fizetésének kezdő időpontja kérdésében sem alapos. A Ptk. 301/A. § /2/ bekezdése a gazdálkodó szervezetek között a késedelmi kamat mértékét generálisan, a jogviszony jellegétől függetlenül határozza meg a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7%-kal növelt összegében. A Ptk. 360. § /1/ bekezdésének alapján a kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes, ebben a jogviszonyban a Ptk. 301./A. § /3/ bekezdésének speciális rendelkezései nem irányadók. A IV.r. alperes a követelés esedékessé válásakor a Ptk. 685. § c) pontja szerint gazdálkodó szervezetnek minősült, ezért 2007. január 3-ától köteles megfizetni a II.r. felperesnek a Ptk. 301/A. § /2/ bekezdése szerinti mértékű kamatot.

Mindezek miatt a Kúria a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján a jogerős részítéletet hatályában fenntartotta.

A IV.r. alperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a Pp.270. § /1/ bekezdése folytán irányadó Pp. 78. § /1/ bekezdése szerint köteles a II.r. felperes felülvizsgálati eljárásban felmerült eljárási költségét megfizetni, melynek mértékét a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § /2/, /5/ és /6/ bekezdése alapján a kifejtett munkával arányos mértékben ÁFA-val növelten 1.100.000 Ft-ban állapította meg a Kúria.

A IV.r. alperes a cégjegyzék szerint kiemelten közhasznú társaság. A jelenleg hatályos, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. §-ában a fenti cégforma felsorolásra nem került, de a Kúria megítélése szerint ennek kizárólag az az indoka, hogy a 2006. július 1-je előtt létrejött közhasznú társaságoknak legkésőbb 2009. július 1-jéig cégformát kellett váltaniuk, vagy jogutód nélküli megszűnésüket határozhatták el. A IV.r. alperes ezen utóbbi lehetőséggel élt. Addig, amíg a közhasznú társaság létező cégforma volt (2009. június 30-áig), az Itv. 5. § d) pontja teljes személyes illetékmentességet biztosított a kht-ék számára, így a Kúria úgy ítélte meg, hogy a fenti okokra tekintettel a IV.r. alperest a teljes személyes illetékmentesség megilleti. Ezért a Kúria a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban című 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-ára hivatkozással akként rendelkezett, hogy a IV.r. alperes által le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Budapest, 2013. január 29.

Dr.Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Szabó Péter sk.
előadó-bíró, Dr. Osztovits András sk. bíró